

Lotterinemnda

Vedtak i Lotterinemnda 13. april 2026

Sak 2026/546 - Hjartdal Løypelag - org.nr. 931 731 041 - klage over vedtak om avslag på søknad om merverdiavgiftskompensasjon

Lotterinemndas medlemmer: Leder Martin Hennig, og medlemmene Renate Kristiansen og Joachim Amundsen Trana

Sakens bakgrunn

- (1) Hjartdal Løypelag (heretter «klager») søkte 13. august 2025 om merverdiavgiftskompensasjon for regnskapsåret 2024. Søknaden gjaldt et søknadsbeløp på 75 688 kroner etter dokumentert modell.
- (2) Lotteritilsynet avslo søknaden 16. desember 2025, med den begrunnelse at klager er en lukket organisasjon som ikke er åpen for allmennheten hvor dette ellers hadde vært naturlig.
- (3) Klager påklaget vedtaket 5. januar 2026. Det vises til at foreningen i realiteten er et åpent fellesskap, og at foreningen vil endre vedtektene slik at de er i samsvar med kravene i forskriften for fremtidige søknader. Klager fremhever at foreningen, til tross for den formelle mangelen i vedtektene, hele tiden og spesielt i 2024, har vært åpen for alle som ønsker å engasjere seg. Hjartdal Løypelag har i rundt 30 år vært en egen avdeling under Hjartdal Idrettslag, og mottatt merverdiavgiftskompensasjon gjennom idrettslaget i en årrekke. Fra vintersesongen 2024 ønsket ikke Hjartdal Idrettslag lenger å ha ansvaret for løypekjøringen på fjellet, ettersom idrettslaget på grunn av kapasitetshensyn ville konsentrere seg om aktiviteter nede i bygda. Hjartdal Løypelag ble etablert som en egen selvstendig forening i juni 2023, og viderefører de samme aktivitetene som tidligere. Løypekjøringen utføres av de samme personene som tidligere, og foreningen benytter de samme løypestraseene som før.
- (4) Klager viser videre til at innkallingen til stiftelsesmøtet 2. juni 2023 ble kunngjort bredt, og at alle interesserte kunne delta. På stiftelsesmøtet var det tolv personer som deltok, hvorav fem ble valgt inn i styret. Det var et tydelig ønske fra Hjartdal Idrettslag om at hyttefolket i større grad skulle engasjere seg i løypearbeidet på fjellet. Klausulen om at foreningen ikke har åpent medlemskap ble inntatt i vedtektene for å begrense det administrative arbeidet. Det var ansett som en fordel om foreningen slapp å administrere et medlemsregister og innkreve medlemskontingent. I diskusjonene i stiftelsesmøtet var det gitt støtte til å endre klausulen dersom det viste seg å være hensiktsmessig. Klager anfører at foreningen reelt sett oppfyller vilkårene for kompensasjon for regnskapsåret 2024, ettersom styremedlemmene ble valgt på et åpent stiftelsesmøte, og ingen i styret ble utnevnt i lukket møte eller invitert av venner eller lignende til å delta i ledelsen av løypelaget. Det vises til at den eneste feilen som ble gjort på stiftelsesmøtet var et noe

Postadresse:

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse:

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Telefon:

+47 55 19 30 00

forhastet ønske om å minimere det administrative arbeidet, ved å bare ha et styre og ikke åpent medlemskap. Alle som deltok på møtet, ble også informert om at de i fremtiden ville bli invitert til åpne møter i foreningen. Klager påpeker videre at alle i Hjordal Løypelag er frivillige, og at ingen får kompensert noe økonomisk. Foreningen har et begrenset budsjett, som vil gå med underskudd uten merverdiavgiftskompensasjon. Et avslag på søknaden vil derfor ha negative konsekvenser for driften av løypelaget. Innkallingen til årsmøtet for 2025 vil gå brett ut og inkludere alle som bruker skiløypene. Klager vil endre vedtektene på årsmøtet, slik at foreningen i fremtiden også formelt sett innfrir kravene for å få merverdiavgiftskompensasjon.

- (5) Lotteritilsynet har ikke funnet grunn til å omgjøre vedtaket og oversendte klagen med innstilling 5. mars 2026 til Lotterinemnda for behandling.
- (6) Klager sendte i e-post 9. mars 2026 merknader til Lotteritilsynets innstilling til Lotterinemnda. Klager anfører at vurderingen av om organisasjonen er lukket må baseres på en helhetsvurdering av organisasjonens faktiske virksomhet, organisering og formål, og ikke utelukkende på en enkelt formulering i de opprinnelige vedtektene. Det vises også til at foreningen endret vedtektene på ekstraordinært årsmøte 20. februar 2026. De reviderte vedtektene slår fast at foreningen har åpent og frivillig medlemskap for alle som støtter foreningens formål, og at alle medlemmer har stemmerett og rett til å delta på årsmøtet. Klager hevder at det vil være en uforholdsmessig streng konsekvens dersom en utilsiktet formell feil i vedtektene ved etableringen av en ny frivillig organisasjon skal medføre avslag på søknaden om merverdiavgiftskompensasjon for et helt regnskapsår, særlig når forholdet nå er rettet opp. Det vises for øvrig til klagen og merknadene i sin helhet.

Det rettslige grunnlaget

- (7) Det rettslige grunnlaget er forskrift 23. oktober 2018 nr. 1600 om merverdiavgiftskompensasjon for frivillige organisasjoner (forskriften), som er opphevet, men som var gjeldende for søknadsrunden 2025.
- (8) Det følger av forskriften § 3 tredje ledd bokstav c at det ikke gis merverdiavgiftskompensasjon til organisasjoner som er lukket, det vil si organisasjoner som ikke er åpne for allmennheten hvor dette ellers hadde vært naturlig. Vilkårene i forskriften må være oppfylt både på søknads- og utbetalingstidspunktet, jf. forskriften § 5 andre ledd.
- (9) Av forvaltningsloven § 34 følger det at klageinstansen kan prøve alle sider av saken og herunder ta hensyn til nye opplysninger. I dette ligger at klageinstansen fullt ut kan prøve både rettsanvendelsen, saksbehandlingen, faktum og det frie skjønn. Klageinstansen kan selv treffe nytt vedtak i saken eller oppheve det og sende saken tilbake til underinstansen til helt eller delvis ny behandling.

Lotterinemndas vurdering

- (10) Hjordal Løypelag sin klage gjelder Lotteritilsynets vedtak 16. desember 2025 om avslag på søknad om merverdiavgiftskompensasjon for regnskapsåret 2024.
- (11) I høringsnotat 11. desember 2017 om «Ny forskrift om merverdiavgiftskompensasjon for frivillige organisasjoner» punkt 2.4.4 uttalte Kulturdepartementet følgende om formålet med og praktiseringen av forskriften § 3 tredje ledd bokstav c:

«Formålet med ordningen er å fremme frivillig aktivitet. I forslag til nytt regelverk om Norsk Tippings overskudd til samfunnsnyttige og humanitære organisasjoner heter det at *"lukkede organisasjoner er ikke åpne for allmennheten og skal ikke motta tilskudd. Det innebærer eksempelvis at organisasjoner der eksisterende medlemmer skal godkjenne nye medlemmer ikke regnes som støtteberettiget"*, jf. høringsnotat av 16. august punkt 3.2.3. Departementet legger opp til at lukkede organisasjoner ikke skal motta kompensasjon. Lukkede organisasjoner defineres her som organisasjoner som ikke er åpne for allmennheten hvor dette ellers hadde vært naturlig. Slike organisasjoner kjennetegnes ved at nye medlemmer må anbefales eller inviteres av eksisterende medlemmer og eventuelt at nye medlemmer må kunne vise til visse kvalifikasjoner som godt omdømme ol.»

- (12) Det fremgår av forskriften § 5 andre ledd at vilkårene i forskriften må være oppfylt både på søknads- og utbetalingstidspunktet. Vurderingen av om foreningen er en lukket organisasjon, må derfor baseres på vedtektene som var gjeldende på søknadstidspunktet. Vedtektsendringene som ble vedtatt på det ekstraordinære årsmøtet 20. februar 2026, har dermed ingen betydning ved vurderingen i denne saken.
- (13) I henhold til klagers vedtekter § 2 har foreningen til formål å legge til rette for oppkjøring av skiløyper i Hjartdal med utgangspunkt i eksisterende løypenett. Det fremgår av søknaden at foreningens hovedaktiviteter er løypekjøring, rydding og vedlikehold av løypestrase og innsamling av midler til dette.
- (14) Etter vedtektene § 4 har foreningen ikke åpent medlemskap. Medlemmene består kun av et styre på fem personer. Det er kun medlemmene som har rett til å delta på årsmøte, har stemmerett og er valgbare til tillitsverv i foreningen, jf. vedtektene § 5. Klager erkjenner at vedtektene ikke er i samsvar med forskriften § 3 tredje ledd bokstav c.
- (15) Klager anfører imidlertid at vurderingen av om foreningen er en lukket organisasjon, må baseres på en helhetsvurdering av foreningens faktiske virksomhet, organisering og formål, og ikke utelukkende på en enkelt formulering i de opprinnelige vedtektene. Det vises til at foreningen i realiteten er åpen og har et allmenntilgitt formål, samt at aktivitetene er en videreføring av en etablert frivillig aktivitet som tidligere mottok kompensasjon gjennom Hjartdal Idrettslag. Klager påpeker også at den aktuelle formuleringen i vedtektene skyldes en utilsiktet feil ved etableringen av en ny organisasjon, og at formuleringen var ment å forenkle administrasjonen i foreningen.
- (16) Ved vurderingen av om organisasjonen er lukket skal det tas utgangspunkt i vedtektene, ettersom det er vedtektene som setter rammer og er styrende for foreningens virksomhet. Klager må selv sørge for at vedtektene gir et riktig bilde av hvordan forholdene er i praksis. Hvorvidt foreningen i praksis hele tiden har vært åpen for alle som ønsker å engasjere seg, kan derfor ikke tillegges avgjørende vekt. Slik vedtektene var utformet på søknadstidspunktet, kunne ikke foreningen oppta flere medlemmer enn et styre på fem personer. Dette er en begrensning i medlemskapet som ikke har en naturlig sammenheng med klagers formål eller virksomhet. Personer som ønsket å støtte foreningens formål og delta i foreningens virksomhet, ville etter vedtektene § 5 og § 6 ikke inneha alminnelige demokratiske medlemsrettigheter, herunder stemmerett, rett til delta på årsmøtet, eller være valgbare til tillitsverv i foreningen.

- (17) Lotterinemnda legger etter dette til grunn at klager er en lukket organisasjon, som ikke er åpen for allmennheten hvor dette ellers hadde vært naturlig, jf. forskriften § 3 tredje ledd bokstav c.
- (18) Klager har anført at et avslag på søknaden vil ha negative konsekvenser for driften av foreningen, og at det vil være en uforholdsmessig streng konsekvens dersom en utilsiktet formell feil i vedtektene skal føre til avslag på søknad om merverdiavgiftskompensasjon for et helt regnskapsår.
- (19) Lotterinemnda bemerker at det er klagers ansvar å sørge for at vilkårene i forskriften er oppfylt på søknadstidspunktet, herunder kravet om at organisasjonen ikke skal være lukket. Klager har selv ansvaret for å påse at vedtektene ikke oppstiller unaturlige begrensninger i medlemskapet. Forskriften åpner ikke for unntak fra kravet på grunnlag av at avslaget vil ha negative økonomiske konsekvenser for den enkelte organisasjon, eller på bakgrunn av rimelighetsbetraktninger. Enhver som får avslag på sin søknad om merverdiavgiftskompensasjon, vil bli rammet økonomisk.

Konklusjon

- (20) Lotteritilsynets vedtak skal opprettholdes.

Vedtak

Klagen tas ikke til følge.

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur